



ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เวลา ๐๘.๓๐ น.

สามคฤเมว ลิกุเขล

พทุเทเหตํ ปสฺสิตํ

สามคฤโรโต ธมมฏฺโฐ

โยคกฺขมา น ธฺสติ.

พึงศึกษาความสามัคคี ความสามัคคีนั่น ท่านผู้รู้ทั้งหลายสรรเสริญแล้ว

ผู้ยินดีในสามัคคี ตั้งอยู่ในธรรม ย่อมไม่คลาดจากธรรมอันเกษมจากโยคะ (กิเลส).

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก เตรสนิบาต

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๓ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความ
ให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ทุททํ ทมมานนํ ทุกฺกริ กมมกฺกพฺพตํ อสฺนโต นานุกฺกพฺพนฺติ สตํ ธมฺโม ทฺรฺนวโย. เมื่อสัตว์บุรุษให้สิ่งที่ให้ยาก ทำกรรมที่ทำได้ยาก สัตว์บุรุษ ย่อมทำตามไม่ได้ เพราะธรรมของสัตว์บุรุษยากที่สัตว์บุรุษจะ ประพฤติตาม. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก ทุกนิบาต	โรสโก กทริโย จ ปาปิจฺโณ มจฺจรี สโร อหิริโก อนฺตตปฺปี ตํ ขณฺณว วสโล อิติ. ผู้ใดเป็นคนขัดเคือง เหนียวแน่น ปราศจากลามก ตระหนี่ โอ้อวด ไม่ละอาย และไม่เกรงกลัวบาป พึงรู้ว่า ผู้นั้นเป็นคนเลว. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย สุตตนิบาต
อฺภูจฺจาวโต สติมโต สฺสจิกมมสฺส นิสมฺมการิโน สยฺยตสฺส จ ธมฺมชีวิโน อปฺปมตฺตสฺส ยโสภิวทฺตติ. ยศย่อมเจริญแก่ผู้ขยัน มีสติ มีภาระงานสะอาด ใคร่ครวญแล้ว จึงทำ สำรวมแล้ว เป็นอยู่โดยธรรม และไม่ประมาท. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท	อพฺยาปชฺโณ ลียา เอวํ สจฺจวาที จ มาณโว อสมฺมา โลกา ปรี โลกํ เอวํ เปจฺจ น โสจติ. พึงเป็นคนไม่เบียดเบียน (ผู้อื่น) และกล่าวคำสัตย์อย่างนี้ ละไปจากโลกนี้ไปสู่โลกอื่นแล้ว ย่อมไม่เศร้าโศก. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก มหานิบาต
วิวาทํ ภยโต ทิสฺวา อวิวาทญจ เขมโต สมคฺคา สขิลา โทถ เอสา พุทฺธานุสาสนี. ท่านทั้งหลาย จงเห็นความวิวาทโดยความเป็นภัยและ ความไม่วิวาทโดยความปลอดภัยแล้ว เป็นผู้พร้อมเพรียง มีความประนีประนอมกันเกิด นี่เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า ทั้งหลาย. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย จริยาปิฎก	เอวญฺเจ สดฺดา ขาเนยฺยํ ทฺกขายํ ขาติสมภโว น ปาโณ ปาณินิ หนฺนเว ปาณฆาตี ทิ โสจติ. ถ้าสัตว์พึงรู้อย่างนี้ว่าชาติสมภพนี้เป็นทุกข์ สัตว์ก็ไม่ควร ฆ่าสัตว์ เพราะผู้ฆ่าย่อมเศร้าโศก. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก เอกนิบาต